

ਸਿਵਲ ਮੂਲ

ਫਾਲਸੈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਦੁਲਟ ਜੇ.ਜੇ.

ਸਰਦਾਰ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀਂਦ ਦੇ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਪੈਪਸੂ ਵਿੱਚ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਨੰਬਰ 1-ਡੀ/1954

ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 22 ਜੁਲਾਈ 1954

ਹਾਈ ਕੋਰਟਸ (ਪੰਜਾਬ) ਆਰਡਰ, 1947-ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ (1890 ਦਾ VIII), ਸੈਕਸ਼ਨ 3-ਪਟੀਸ਼ਨ 3-ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ-ਪਟੀਸ਼ਨ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਦਾਇਰ - ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਦੋਂ ਸੁਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਾਧਾਰਨ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਚੀਫ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਕਟਾਂ ਜਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਸਧਾਰਨ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਵ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਬਾਕੀ ਬਚੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸੂਚੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਅਤੇ ਜੋ ਹੁਣ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਰਟੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।

ਸੀ.ਕੇ. ਦਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ। ਟੇਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਫਲਸੌ, ਜੇ. ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ. ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਰਦਾਰਨੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਸਤਬੀਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਿਆਂ ਭਰੀ ਸੀ।

452

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

[VOL. VIII]

ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਵਿੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਜੀਂਦ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਵਿਖੇ 10 ਫਰਵਰੀ 1954 ਨੂੰ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸ. ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਹਾਰਾਣੀ ਸਤਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਾ, ਮਾਤਾ ਦਾ ਭਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ, ਭਾਵ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਮਹਾਰਾਜਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਣੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਬੇਰਹਿਮ ਸਲੂਕ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਜਲਦੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਰਹੂਮ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਐਸ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬੱਚੇ ਅਕਸਰ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਨਿਆਂਇਕ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਰਹੂਮ ਮਹਾਰਾਣੀ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਨੰਬਰ 1, ਸਿਕੰਦਰਾ ਰੋਡ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਘਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 8 ਫਰਵਰੀ 1954 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ, ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 17 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਰਕਟ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ 18 ਫਰਵਰੀ 1954 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਈ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ

ਵੋਲ. VIII

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

453

ਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਵਿਖੇ ਪਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਤਿੰਨੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਨ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ, ਜੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਲੜਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮਰਹੂਮ ਮਹਾਰਾਣੀ ਕੋਲ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਰ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇਵਾਂ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ।

ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ "ਸਰਦਾਰ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸਰਦਾਰਨੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੋ ਕਿ 11, ਦਿੱਲੀ ਜਿਮਖਾਨਾ ਕਲੱਬ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗੌਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ" ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 9

454

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

[VOL. VIII]

ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ:-

"ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵੀਂ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਧੀਨ, ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਧੀਨ।"

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

"ਇਹ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਰਟ ਆਫ ਵਾਰਡਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਰਟ ਆਫ ਵਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਬਹਿਸ ਕਰਦਿਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸੀਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 31 ਮਾਰਚ 1919 ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਾਰੀਰ ਵਿਖੇ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟਸ (ਪੰਜਾਬ) ਦੇ 1947 ਦੇ ਹੁਕਮ ਜੇ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦਾ ਹਨ-

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚਲੀ ਧਾਰਾ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ-

"12. ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਆਇਆਂ, ਬੇਵਕੂਫ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪਾਗਲਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਜੇ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਰਥਹੀਣ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖੁਦ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ (1890 ਦਾ ਐਕਟ VIII) ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4(5) ਵਿੱਚ 'ਅਦਾਲਤ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ' ਦਾ ਉਹ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕਲਕੱਤਾ, ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਹਨਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਥਿਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 9 ਹੈ

"9. ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਨੂੰ ਅਸਧਾਰਨ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ, ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਹਾਈਕੋਰਟ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪੇਟੀਜ਼ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਕਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਟੇਕ ਚੰਦ ਨੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਨ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅਤੇ ਵਾਰਡ ਐਕਟ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਸਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ 1865 ਦੇ ਐਕਟ XXIII ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਇਕ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਨੰਬਰ 13 ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅੰਤਮ ਅਦਾਲਤ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 14 ਜੋ ਕਿ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੰਬੰਧੀ ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ।

ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ 1866 ਦੇ ਐਕਟ IV ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 13 ਅਤੇ 14 ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1877 ਦਾ ਐਕਟ XVII ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਹੈ

ਵੋਲ VIII

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

457

ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹੀ ਸੀ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 'ਹਟਾਓ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਬਜਾਏ = 'ਹਟਾਓ' ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ (ਐਕਟ XVIII) 1884 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਚੈਪਟਰ II ਈ ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਆਮ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਸਾਧਾਰਨ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਚੀਫ਼ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੁਨਸਿਫ਼ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1858 ਦੇ ਐਕਟ XL ਅਧੀਨ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਫੋਰਟ ਵਿਲੀਅਮ ਦੀ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ, ਜੋ ਕਿ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸੀ।

ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ 1888 ਦੇ ਐਕਟ XIII ਅਤੇ 1899 ਦੇ ਐਕਟ XXV ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1914 ਦਾ III ਅਤੇ 1918 ਦਾ VI, ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ।

ਫਿਰ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ (1890 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ VIII) ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾਬਾਲਗ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਲਕੱਤਾ, ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਹਾਈ

ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (12) ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਧਾਰਾ (13) ਜੋ

458

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼

[VOL. VIII

ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੈ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਸਧਾਰਨ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਹਟਾਉਣ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਧਾਰਾ (17) ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਪਾਗਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲਾਹੌਰ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 12 ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਜੁਲਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਾਰਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਫਲ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੈਂਸਰੀ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਲੀਸਿਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਅਤੇ ਪਾਗਲਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਐਕਟ, ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 1 ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਆਈਟਮ (xviii) ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

"(xviii) ਸ਼ਾਹੀ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੱਸਟ ਐਕਟ, 1882, ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1913, ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਢ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਐਕਟ ਭਾਰਤੀ ਤਲਾਕ ਐਕਟ, ਭਾਰਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ।

VOL. VIII]

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

459

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 'ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ' ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਜਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਾਧਾਰਨ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਵਿੱਚ ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਮ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸਿਵਲ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਭਾਵ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹਾ ਸਹੀ ਸੋਚਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੁਲਟ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।